

ÅRSREDOVISNING

för

Hammarin Invest AB

Org.nr. 556581-9975

Styrelsen får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2022-07-01 - 2023-06-30

Undertecknad styrelseledamot i Hammarin Invest AB intygar, att resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen har fastställts på årsstämma den 11/12-2023. Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition. Jag intygar också att innehållet i årsredovisningen och revisionsberättelsen stämmer överens med originalen.

2023-12-13
Göteborg

Michael Hammarin

Hammarin Invest AB

Organisationsnummer 556581-9975

Årsredovisning och Koncernredovisning 2022/2023

Styrelsen får härmed avlämna
årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2022-07-01 - 2023-06-30

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning, koncernen	5
Balansräkning, koncernen	6
Förändring av eget kapital, koncernen	7
Kassaflödesanalys, koncernen	8
Resultaträkning, moderbolaget	9
Balansräkning, moderbolaget	10
Förändring av eget kapital, moderbolaget	11
Kassaflödesanalys, moderbolaget	12
Tilläggsupplysningar	13

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Hammarin Invest AB, som har sitt säte i Göteborg, är moderbolag till en koncern som erbjuder sina kunder kompetensförstärkning som rådgivare och specialister inom IT och verksamhetsutveckling och industri. Verksamheten är organiserad i starkt nischade dotterbolag med Castra Group AB som moderbolag. Koncernen finns idag i Stockholm, Göteborg, Malmö, Linköping, Jönköping, Norrköping, Örebro och Eskilstuna. Castra är kvalitets- och miljöcertifierat enligt ISO 9001, ISO 14001 och sedan 2021 även ISO 27001.

Väsentliga händelser under året

Koncernen växer fortsatt i mycket snabb takt och det är tydligt att vi lockar många av de bästa konsulterna till oss. Personalstyrkan och försäljningen har även detta år ökat markant. Vårt stora engagemang och aktiva arbete kring konsultens välmående och utveckling lockar till oss fler och fler exceptionella medarbetare.

Under året startade vi upp en ny verksamhet i bolaget Castra Mellansverige systemutveckling Örebro AB där vi uteslutande arbetar med systemutveckling med konsulter i Örebro, Karlstad, Eskilstuna, Arboga och Borlänge.

Koncernen blev för sjunde året i rad certifierat av "Great Place to Work". Certifieringen grundar sig på Great Place to Work:s internationella standard för utvärdering av arbetsplatser.

Detta innebär att Great Place to Work Sverige har genomfört en grundlig utvärdering av medarbetarnas uppfattning om Trovärdighet, Respekt, Rättvisa, Stolthet och Kamratskap i organisationen. Under året säkrade Castra, andraplatsen i kategorin Sveriges bästa arbetsgivare medelstora bolag. En prestigefylld utnämning som vi är mycket stolta över och som är ett kvitto på att det engagemang och energi vi lägger på våra medarbetares utveckling och välbefinnande ger den effekt vi eftersträvar.

Castra blev utsedda till ett av landets Karriärföretag 2023, en utmärkelse som delas ut till de 100 arbetsgivare som anses vara mest attraktiva att göra karriär på.

Castra placerade sig topp fem i Radars leverantörsutvärdering av bolag som levererar konsulttjänster.

Castra Group har under året även blivit utnämnda till gasellföretag. Gasellutmärkelsen delas ut av Dagens Industri till de företag som uppvisar stark tillväxt, god lönsamhet och stabilitet över tid. Det är en pålitlig indikation på ett företags hållbarhet och förmåga att anpassa sig till en föränderlig marknad.

Även under detta år har vi fokuserat på att vidareutveckla våra kundrelationer och utöka vår kundkrets inom både privat och offentlig sektor. Under året har vi tecknat flera nya ramavtal däribland; Havs och vattenmyndigheten, Bolagsverket, Göteborgs universitet, Nordic Medtest, Finansinspektionen, Göteborgs stad, Tekniska verken och Adda inköpscentral.

Koncernen har under året vuxit med 44% och tillväxttakten spås vara fortsatt hög inför kommande år.

Förväntad framtida utveckling

Genomförandet av strategin, byggd på stenhårt nischade dotterbolag, samt möjligheten till påverkan och karriärmöjligheter för den enskilde individen, slår mycket väl ut. Vi kommer fortsätta med satsningarna kring offentlig sektor och ha ett stort fokus på kundbearbetning. Arbetet med att etablera och sprida vårt varumärke kommer att fortsätta och vi kommer att synas mer i media framöver. Trots rådande konjunktur bedöms bolagets marknadsmässiga förutsättningar vara mycket goda inför verksamhetsåret 2023/2024.

Koncernen

Flerårsöversikt (tkr)	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Nettoomsättning	459 017	321 473	195 542	162 184
Rörelseresultat	28 826	32 952	18 147	16 499
Resultat efter finansiella poster	29 773	33 248	18 236	16 201
Balansomslutning	193 901	157 174	101 523	69 778
Soliditet (%)	21	27	26	23
Medeltal anställda	277	245	196	118

Moderbolaget

Flerårsöversikt (tkr)	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Nettoomsättning	2 756	2 004	2 284	2 146
Resultat efter finansiella poster	23 589	12 633	6 958	3 612
Soliditet (%)	95	93	91	63

Ägarförhållanden

Hammarin Invest AB ägs av Michael Hammarin.

Resultatdisposition

(Belopp i kr)

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till bolagsstämmans förfogande står:

balanserad vinst	5 829 029
årets resultat	23 568 651
	29 397 680

Styrelsen föreslår att:

i ny räkning överföres	29 397 680
	29 397 680

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	Not	Koncernen	
		2022-07-01 2023-06-30	2021-07-01 2022-06-30
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning		459 017	321 473
Övriga rörelseintäkter	3	854	230
<i>Summa rörelsens intäkter</i>		<u>459 871</u>	<u>321 703</u>
Rörelsens kostnader			
Köpta konsulttjänster		-117 339	-54 670
Övriga externa kostnader	4,5	-32 303	-24 826
Personalkostnader	6	-280 539	-208 904
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-438	-228
Övriga rörelsekostnader		-426	-123
<i>Summa rörelsens kostnader</i>		<u>-431 045</u>	<u>-288 751</u>
Rörelseresultat		28 826	32 952
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	800	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		182	316
Räntekostnader och liknande resultatposter		-35	-20
<i>Summa finansiella poster</i>		<u>947</u>	<u>296</u>
Resultat efter finansiella poster		29 773	33 248
Skatt på årets resultat	9	-6 473	-5 525
Årets resultat		23 300	27 723
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		14 210	17 935
Innehav utan bestämmande inflytande		9 090	9 788
		<u>23 300</u>	<u>27 723</u>

2023122002994

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Koncernen	
		2023-06-30	2022-06-30
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Goodwill	10	118	235
		<u>118</u>	<u>235</u>
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	11	802	682
		<u>802</u>	<u>682</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	13	3 603	3 603
		<u>3 603</u>	<u>3 603</u>
Summa anläggningstillgångar		4 523	4 520
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		59 103	46 074
Övriga fordringar		2 859	4 033
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	45 888	36 406
		<u>107 850</u>	<u>86 513</u>
Kassa och bank		81 528	66 141
Summa omsättningstillgångar		189 378	152 654
SUMMA TILLGÅNGAR		193 901	157 174

2023122002995

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Koncernen	
		2023-06-30	2022-06-30
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	15		
Aktiekapital		100	100
Annat eget kapital		13 584	10 054
Årets resultat		14 210	17 935
<i>Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare</i>		<u>27 894</u>	<u>28 089</u>
Innehav utan bestämmande inflytande		13 057	13 950
Summa eget kapital		40 951	42 039
Avsättningar			
Övriga avsättningar för pensioner	16	0	0
Uppskjutna skatteskulder	17	589	409
Summa avsättningar		<u>589</u>	<u>409</u>
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		509	839
Leverantörsskulder		25 254	15 264
Skatteskulder		8 475	6 609
Övriga skulder		23 028	16 162
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	95 095	75 852
Summa kortfristiga skulder		<u>152 361</u>	<u>114 726</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		193 901	157 174

Förändring av eget kapital

Koncernen

Belopp i tkr	Aktie- kapital	Annat eget kapital inkl årets resultat	Summa eget kapital huvudägare	Innehav utan bestämman- de inflytande	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång 2022-07-01	100	27 989	28 089	13 950	42 039
Vinstdisposition enligt årsstämma					
Utdelning till aktieägarna		-10 000	-10 000	-8 338	-18 338
Transaktion med innehav utan best. inflytande		-4 405	-4 405	-1 645	-6 050
Årets resultat		14 210	14 210	9 090	23 300
Belopp vid årets utgång 2023-06-30	100	27 794	27 894	13 057	40 951

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	Koncernen	
		2022-07-01 2023-06-30	2021-07-01 2022-06-30
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		28 826	32 952
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	19	438	198
Erhållen ränta		47	316
Betald ränta		-35	-20
Betald skatt		-4 510	-3 129
Kassaflöde från den löpande verksamheten		24 766	30 317
före förändringar av rörelsekapital			
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital			
Minskning(+)/ökning(-) av rörelsefordringar		-21 120	-24 810
Minskning(-)/ökning(+) av rörelseskulder		35 769	37 981
Kassaflöde från den löpande verksamheten		39 415	43 488
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-440	-651
Resultat från långfristiga fordringar		800	0
Förändring av långfristiga fordringar		0	-1 094
Kassaflöde från investeringsverksamheten		360	-1 745
Finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning		-10 000	-7 500
Utbetald utdelning till innehav utan bestämmande inflytande		-8 338	-5 267
Erlagt till innehav utan bestämmande inflytande		-7 501	-903
Erhållet från innehav utan bestämmande inflytande		1 451	1 283
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-24 388	-12 387
Årets kassaflöde		15 387	29 356
Likvida medel vid årets början		66 141	36 785
Likvida medel vid årets slut	20	81 528	66 141

2023122002997

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	Not	Moderbolaget	
		2022-07-01 2023-06-30	2021-07-01 2022-06-30
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning	2	2 756	2 004
<i>Summa rörelsens intäkter</i>		2 756	2 004
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4,5	-2 452	-1 967
Personalkostnader	6	-917	-844
<i>Summa rörelsens kostnader</i>		-3 369	-2 811
Rörelseresultat		-613	-807
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i koncernföretag	7	23 378	13 440
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	800	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	24	0
<i>Summa finansiella poster</i>		24 202	13 440
Resultat efter finansiella poster		23 589	12 633
Bokslutsdispositioner			
Lämnade koncernbidrag		-20	0
<i>Summa bokslutsdispositioner</i>		-20	0
Resultat före skatt		23 569	12 633
Skatt på årets resultat	9	0	0
Årets resultat		23 569	12 633

2023122002998

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Moderbolaget	
		2023-06-30	2022-06-30
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	11	0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	12	1 446	1 444
Andra långfristiga fordringar	13	2 642	2 642
		<u>4 088</u>	<u>4 086</u>
Summa anläggningstillgångar		4 088	4 086
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		23 501	12 147
Övriga fordringar		619	87
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	51	56
		<u>24 171</u>	<u>12 290</u>
Kassa och bank		2 656	757
Summa omsättningstillgångar		26 827	13 047
SUMMA TILLGÅNGAR		30 915	17 133

2023122002999

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Moderbolaget	
		2023-06-30	2022-06-30
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	15		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100	100
Reservfond		20	20
		<u>120</u>	<u>120</u>
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		5 829	3 196
Årets resultat		23 569	12 633
		<u>29 398</u>	<u>15 829</u>
Summa eget kapital		29 518	15 949
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		508	281
Skulder till koncernföretag		845	825
Övriga skulder		24	56
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	20	22
Summa kortfristiga skulder		1 397	1 184
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		30 915	17 133

Förändring av eget kapital

Moderbolaget					
Belopp i tkr	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång 2022-07-01	100	20	3 196	12 633	15 949
Vinstdisposition enligt årsstämma					
Överföring till balanserad vinst			12 633	-12 633	
Utdelning till aktieägarna			-10 000		-10 000
Årets resultat				23 569	23 569
Belopp vid årets utgång 2023-06-30	100	20	5 829	23 569	29 518

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	Moderbolaget	
		2022-07-01 2023-06-30	2021-07-01 2022-06-30
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-613	-807
Erhållen ränta		24	0
Erlagd ränta		0	0
Betald skatt		0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-589	-807
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital			
Minskning(+)/ökning(-) av rörelsefordringar		11 139	126
Minskning(-)/ökning(+) av rörelseskulder		213	134
Kassaflöde från den löpande verksamheten		10 763	-547
Investeringsverksamheten			
Försäljning av dotterföretag		172	0
Utdelning från koncernföretag		180	6 720
Investering i dotterföretag		-16	-691
Resultat från långfristiga fordringar		800	0
Förändring av långfristiga fordringar		0	-450
Kassaflöde från investeringsverksamheten		1 136	5 579
Finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning		-10 000	-7 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 000	-7 500
Årets kassaflöde		1 899	-2 468
Likvida medel vid årets början		757	3 225
Likvida medel vid årets slut		2 656	757

2023122003001

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 (K3) tillämpas vid upprättandet av finansiella rapporter.

Redovisningsvaluta

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor och beloppen anges i tkr om inget annat anges.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och de dotterföretag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50% av rösterna eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden vilket innebär att eget kapital som fanns i dotterföretagen vid förvärvstidpunkten elimineras i sin helhet. I koncernens eget kapital ingår härigenom endast den del av dotterföretagens eget kapital som tillkommit efter förvärvet.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver delas upp i eget kapital och uppskjuten skatteskuld. Uppskjuten skatt hänförlig till årets bokslutsdispositioner ingår i årets resultat. Den uppskjutna skatteskulden har redovisats som avsättning, medan resterande del tillförts koncernens eget kapital.

Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill.

Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Innehav utan bestämmande inflytande

Koncernen behandlar transaktioner med innehav utan bestämmande inflytande som transaktioner med koncernens aktieägare. Den andel av tillgångar och skulder, inkl. goodwill som tillhör innehav utan bestämmande inflytande har värderats med utgångspunkt från koncernens anskaffningsvärde vid rörelseförvärvet. Vid förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden mellan erlagd köpeskillning och den faktiska förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterföretagets nettotillgångar i eget kapital. Vinster och förluster på avyttringar till innehav utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital. När koncernen inte längre har ett bestämmande inflytande, omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och ändringen i redovisat värde redovisas i koncernens resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen.

Andelar i koncernföretag

I moderbolaget redovisas andelar i koncernföretag initialt till anskaffningsvärdet, vilket inkluderar eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av andelarna. Emissionslikvider och aktieägartillskott läggs till anskaffningsvärdet. Skulle det verkliga värdet vara lägre än det redovisade värdet skrivs andelarna ned till det verkliga värdet om värdenedgången kan antas vara bestående.

Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

Intresseföretag är de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar minst 20% av rösterna. I gemensamt styrda företag bedrivs verksamheten avtalsmässigt gemensamt av två eller flera parter. Innehav i intresseföretag och innehav i gemensamt styrda företag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Koncernens redovisade värde på innehav i intresseföretag och gemensamt styrda företag inkluderar goodwill som identifieras vid förvärvet, netto efter avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Koncernens andel av resultat som uppkommit i intresseföretaget eller det gemensamt styrda företaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde.

Orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernen och dess intresseföretag och mellan koncernen och dess gemensamt styrda företag elimineras i förhållande till koncernens innehav i intresseföretaget alternativt det gemensamt styrda företaget. När koncernen inte längre har ett betydande inflytande, omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och ändringen i redovisat värde redovisas i koncernens resultaträkning. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen.

I moderbolaget redovisas andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag initialt till anskaffningsvärdet, vilket inkluderar eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av andelarna. Emissionslikvider och aktieägartillskott läggs till anskaffningsvärdet. Skulle det verkliga värdet vara lägre än det redovisade värdet skrivs andelarna ned till det verkliga värdet om värdenedgången kan antas vara bestående.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden varvid justering skett för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, tillgodohavande på koncernkonto och kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatt för en obetydlig risk för värdefluktuation.

Värderingsprinciper m.m.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Tjänsteuppdrag på löpande räkning intäktsredovisas i takt med att arbetet utförs.

Offentliga bidrag

I de fall ingen framtida prestation för att erhålla bidraget krävs, intäktsredovisas offentliga bidrag då villkoren för att erhålla bidraget är uppfyllda. Offentliga bidrag värderas till det verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar är redovisade till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas.

Goodwill	5 år
Inventarier	5 år

Låneutgifter

Låneutgifter belastar resultatet för det år till vilket de hänförs.

Leasing

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna förknippade med leasingobjektet i all väsentlighet har förts över till leasetagaren. I annat fall är det fråga om operationell leasing. Koncernen har enbart operationella leasingavtal. Leasingavgiften för operationella leasingavtal fördelas linjärt över leasingperioden.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Finansiella tillgångar i form av värdepapper redovisas till anskaffningsvärdet, vilket inkluderar eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Långfristiga värdepappersinnehav där verkligt värde är lägre än det redovisade värdet skrivs ned till det verkliga värdet om värdenedgången kan antas vara bestående.

Kortfristiga placeringar värderas löpande till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Långfristiga fordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket motsvarar nuvärdet av framtida betalningar diskonterade med den effektivränta som beräknats vid anskaffningstillfället.

Kortfristiga fordringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Kortfristiga skulder, vilka förväntas bli reglerade inom 12 månader, redovisas till nominellt belopp.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Skillnaden mellan anskaffningsvärde och balansdagens värde har redovisats i resultaträkningen. I den mån fordringar och skulder i utländsk valuta har terminssäkrats omräknas de till terminskurs.

Nedskrivningar

Skulle en indikation om en värdenedgång beträffande en tillgång föreligga fastställs dess återvinningsvärde. Överstiger tillgångens bokförda värde återvinningsvärdet skrivs tillgången ner till detta värde. Återvinningsvärdet definieras som det högsta av marknadsvärdet och nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet definieras som nuvärdet av de uppskattade framtida betalningar som tillgången genererar. Nedskrivningar redovisas över resultaträkningen.

Inkomstskatter

Redovisning av inkomstskatt inkluderar aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatten redovisas i resultaträkningen, förutom i de fall den avser poster som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i eget kapital. Uppskjuten skatt redovisas enligt balansräkningsmetoden på alla väsentliga temporära skillnader. En temporär skillnad finns när det bokförda värdet på en tillgång eller skuld skiljer sig från det skattemässiga värdet.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av den skattesats som har beslutats eller aviserats per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas mot vilka de temporära skillnaderna kan nyttjas.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när koncernen har eller kan anses ha en förpliktelse som ett resultat av en inträffad händelse och det är sannolikt att utbetalningar kommer att krävas för att fullgöra förpliktelsen. En förutsättning är att det går att göra en tillförlitlig uppskattning av det belopp som ska utbetalas.

Ersättningar till anställda - pensioner

Koncernens pensionsplaner för ersättning efter avslutad anställning omfattar både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet. När avgiften är betalad har företaget inga ytterligare förpliktelser. I förmånsbestämda planer beräknas skulden och avgiften med hänsyn till bland annat bedömda framtida löneökningar och inflation. Samtliga pensionsplaner redovisas som avgiftsbestämda planer vilket innebär att avgiften redovisas som kostnad i takt med att pensionen tjänas in.

Koncernen har givit pensionslöften vars värde är kopplat till separat kapitalförsäkring som koncernen äger. Värdet på kapitalförsäkringen täcker vid varje tidpunkt åtagandet att betala pension. Koncernens förpliktelse är begränsad till det belopp som kapitalförsäkringen representerar.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2 Inköp och försäljning inom koncernen

	Moderbolaget	
	2022/2023	2021/2022
Andel av försäljningen som avser koncernföretag	100%	100%
Andel av inköpen som avser koncernföretag	0%	0%

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen	
	2022/2023	2021/2022
Erhållna bidrag personal inkl. sjuklöneersättning	50	147
Realisationsvinst försäljning inventarier	784	0
Valutakursvinster	20	83
Summa	854	230

Not 4 Leasingavgifter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022
Operationell leasing, inkl. hyra för lokal				
Leasingavgifter, årets kostnad	7 027	5 006	60	23
<i>Återstående leasingavgifter förfaller enligt följande:</i>				
Inom ett år	6 091	5 114	0	0
Senare än ett år men inom fem år	9 360	6 576	0	0
Senare än fem år	0	0	0	0
Summa	15 451	11 690	0	0

Not 5 Ersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022
Arvoden och kostnadsersättningar				
R3 Revisionsbyrå AB				
Revisionsuppdraget	354	292	33	24
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	46	74	0	15
Skatterådgivning	0	0	0	0
Övriga tjänster	69	66	32	31
Summa	469	432	65	70

Not 6 Medelantalet anställda samt löner och andra ersättningar

	2022/2023		2021/2022	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Medelantalet anställda				
Moderbolaget	1	1	1	1
Dotterföretag	276	209	244	183
Koncernen totalt	277	210	245	184

	2022/2023		2021/2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Företagsledningen				
Styrelsen	1	1	1	1
VD och övriga företagsledningen	1	1	1	1

	2022/2023		2021/2022	
	Löner och ersättningar	Löner och ersättningar	Löner och ersättningar	Löner och ersättningar
Personalkostnader				
Moderbolaget				
<i>Styrelse</i>				
Löner och andra ersättningar	732		665	
Pensionskostnad	9		9	
	741		674	
<i>Övriga anställda</i>				
Löner och andra ersättningar	0		0	
Pensionskostnad	0		0	
Sociala avgifter	232		210	
	232		210	
Moderbolaget totalt	973		884	

Dotterföretag

<i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	179 922	126 092
Pensionskostnad	13 936	8 912
Sociala avgifter	59 788	41 595
	253 646	176 599
Koncernen totalt	254 619	177 483

Koncernen har inga pensionsförpliktelser utöver vad som framgår av denna årsredovisning.

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	2022/2023	2021/2022
Utdelning	23 220	13 440
Realisationsresultat	158	0
Summa	23 378	13 440

Not 8 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022
Gottgörelse kapitalförsäkring	800	0	800	0
Summa	800	0	800	0

Not 9 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022
Aktuell skatt	-6 293	-5 519	0	0
Uppskjuten skatt	-180	-6	0	0
Summa	-6 473	-5 525	0	0
<i>Teoretisk skatt</i>				
Redovisat resultat före skatt	29 773	33 248	23 569	12 633
Skatt enligt gällande skattesats, 20,6%	-6 133	-6 849	-4 855	-2 602
<i>Avstämning av redovisad skatt</i>				
Effekt av ej avdragsgilla kostnader	-384	-268	0	-1
Effekt av ej skattepliktiga intäkter	169	37	4 981	2 768
Effekt av avskrivning koncernmässig goodwill	-24	-24	0	0
Effekt av ej värderade underskottsavdrag	-129	-169	-126	-165
Effekt av utnyttjade tidigare ej värderade underskottsavdrag	1	1 748	0	0
Effekt från tidigare år	27	0	0	0
Summa	-6 473	-5 525	0	0

De skattemässiga underskottsavdragen för koncernen uppgår till 6 547 tkr (5 919 tkr). Motsvarande för moderbolaget uppgår till 2 787 tkr (2 177 tkr). Ingen del av de skattemässiga underskotten har värderats. Samtliga skattemässiga underskottsavdrag löper utan tidsbegränsning.

Not 10 Goodwill

	Koncernen	
	2023-06-30	2022-06-30
Ingående anskaffningsvärde	586	586
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	586	586
Ingående avskrivningar	-351	-234
Årets avskrivningar	-117	-117
Utgående ackumulerade avskrivningar	-468	-351
Redovisat värde	118	235

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-06-30	2022-06-30	2023-06-30	2022-06-30
Ingående anskaffningsvärde	1 439	1 109	0	321
Inköp	440	651	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	-321	0	-321
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 879	1 439	0	0
Ingående avskrivningar	-757	-967	0	-321
Årets avskrivningar	-320	-111	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	321	0	321
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 077	-757	0	0
Redovisat värde	802	682	0	0

Not 12 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget

Företag	Organisations- nummer	Säte	Antal	Kapitalandel	Redovisat värde	
					2023-06-30	2022-06-30
Castra Väst IT Mangement	556897-3266	Göteborg	327	39%	744	742
m2 Bostadsmäkleri AB	556796-9042	Göteborg	900	90%	208	208
CompetencA AB	556395-6191	Göteborg	1 000	100%	250	250
Castra Group AB	556958-4401	Göteborg	480	96%	244	244
Castra Väst AB	556695-6396	Göteborg	1 279	89%	-	-
Castra Väst Systemutveckling AB	556767-3024	Göteborg	4 902	89%	-	-
Castra Väst Industriteknik AB	559168-1167	Göteborg	500	100%	-	-
Castra Väst IT Mangement	556897-3266	Göteborg	290	35%	-	-
Castra Öst AB	556628-0417	Stockholm	5 345	65%	-	-
Castra Öst Systemutveckling AB	556994-2260	Stockholm	424	85%	-	-
Castra Syd AB	556721-2351	Malmö	12 740	54%	-	-
Castra Mellansverige Resources AB	556754-7012	Göteborg	17 569	88%	-	-
Castra Mellansverige AB	559112-2584	Göteborg	500	100%	-	-
Castra Mellansverige systemutveckling Örebro AB	559157-4719	Göteborg	500	100%	-	-
					1 446	1 444

	Moderbolaget	
	2023-06-30	2022-06-30
Ingående anskaffningsvärde	3 167	2 476
Årets investering	16	691
Årets avyttring	-14	0
	3 169	3 167
Akkumulerad nedskrivningar	-1 723	-1 723
Redovisat värde	1 446	1 444

Not 13 Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-06-30	2022-06-30	2023-06-30	2022-06-30
Ingående anskaffningsvärde	3 603	2 509	2 642	2 192
Utlåning	0	1 172	0	450
Återbetalning	0	-78	0	0
Redovisat värde	3 603	3 603	2 642	2 642

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-06-30	2022-06-30	2023-06-30	2022-06-30
Upplupna intäkter	40 213	31 855	0	0
Förutbetalda hyror	3 208	2 588	0	0
Övriga poster	2 467	1 963	51	56
Redovisat värde	45 888	36 406	51	56

Not 15 Eget kapital

Antalet aktier i Hammarin Invest AB uppgår till 1 000 och kvotvärdet är 100 kronor per aktie. Samtliga aktier har samma röstvärde.

Not 16 Övriga avsättningar för pensioner

	Koncernen	
	2023-06-30	2022-06-30
Ingående redovisat värde	0	0
Årets avsättning	0	30
Avgår under året	0	-30
Redovisat värde	0	0

Not 17 Uppskjutna skatteskulder

	Koncernen	
	2023-06-30	2022-06-30
Ingående redovisat värde	409	403
Förändring via resultaträkningen	180	6
Redovisat värde	589	409

Temporära skillnader återfinns i följande poster.

Koncernen	Uppskjuten skatteskuld	
	2023-06-30	2022-06-30
Periodiseringsfonder	589	409
Redovisat värde	589	409

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-06-30	2022-06-30	2023-06-30	2022-06-30
Personalrelaterade kostnader	82 090	71 984	0	0
Övriga poster	13 005	3 868	20	22
Redovisat värde	95 095	75 852	20	22

Not 19 Ej kassaflödespåverkande poster

	Koncernen	
	2023-06-30	2022-06-30
Avskrivningar	438	228
Förändring avsättningar	0	-30
Summa	438	198

Not 20 Fakturakredit

	Koncernen	
	2023-06-30	2022-06-30
Beviljad fakturakredit uppgår till	5 000	5 000
Outnyttjad kredit på balansdagen	-5 000	-5 000
Utnyttjad kredit på balansdagen	0	0

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Not 21 Ställda säkerheter

	Koncernen	
	2023-06-30	2022-06-30
<i>Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut</i>		
Kundfordringar	60 584	47 404
Summa	60 584	47 404

Not 22 Resultatdisposition

(Belopp i kr)

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till bolagsstämmans förfogande står:

balanserad vinst	5 829 029
årets resultat	23 568 651
	<hr/>
	29 397 680

Styrelsen föreslår att:

i ny räkning överföres	29 397 680
	<hr/>
	29 397 680

Göteborg

Michael Hammarin
Ordförande

Elin Toft

Min revisionsberättelse har lämnats enligt datum digital signering.

Emil Pettersson
Auktoriserad revisor

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Underskrift 1

Namn: Michael Hammarin
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2023-12-06 13:39:36 GMT+01:00
Transaktions-ID: 4dc2171fda674fa89f0178dfaaa5f88e

Underskrift 2

Namn: Elin Toft
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2023-12-10 21:07:31 GMT+01:00
Transaktions-ID: 67051f162ee04e8a911233b653273000

Underskrift 3

Namn: Emil Pettersson
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2023-12-11 10:43:43 GMT+01:00
Transaktions-ID: 167491978f0644e38ba3b6a5b8d5196f

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Hammarin Invest AB
Org.nr. 556581-9975

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Hammarin Invest AB för räkenskapsåret 2022-07-01 -- 2023-06-30.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 30 juni 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är obberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen i enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensam ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Hammarin Invest AB för räkenskapsåret 2022-07-01 -- 2023-06-30 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den

Emil Pettersson
Auktoriserad revisor

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Underskrift 1

Namn: Emil Pettersson
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2023-12-11 10:43:08 GMT+01:00
Transaktions-ID: b1f473104db04f07878c57065041108d